

Dohovor Rady Európy o praní špinavých peňazí, vyhl'adávaní, zaistení a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti a o financovaní terorizmu

Omšenie 20. októbra 2014

*Mgr. Branislav Boháčik, prokurátor medzinárodného
odboru*

Varšavský dohovor

- Predpoklady a dôvody pre prijatie dohovoru
- skupina Pompidou
- skupina Egmont
- FATF
- (PC-R-EV) - MONEYVAL

Varšavský dohovor

- Štrasburský dohovor
- CDPC, PC-RM
- Prijatie Varšavského dohovoru 16. mája 2005

Varšavský dohovor

- Varšavský dohovor – 25 zmluvných štátov, 13 signatárov bez ratifikácie
- Pre SR nadobudol platnosť 1.1.2009 (ozn. č. 91/2009)
- Najnovší zmluvný štát – Švédsko – od 1.10.2014
- Najaktuálnejší podpis – Veľká Británia – 29.9.2014

Vzťah Štrasburského a Varšavského dohovoru

- *Dohovor o praní špinavých peňazí, vyhládávaní, zhabaní a konfiškácii ziskov z trestnej činnosti (ozn.č. 109/2002 Z.z. v znení ozn.č. 76/2004 Z.z. a 549/2006 Z.z.)*
- Štrasburský dohovor - – 49 zmluvných štátov, vrátane 2 mimo Rady Európy (Austrália, od 1.1.2015 Kazachstan)

Vzťah Štrasburského a Varšavského dohovoru

- Úprava vzájomných vzťahov je obsiahnutá v článku 49 odseky 5, 6 Varšavského dohovoru:
(5) Žiadna zo strán dohovoru z roku 1990 nemôže ratifikovať, prijať alebo schváliť tento dohovor bez toho, aby sa považovala za viazanú aspoň ustanoveniami zodpovedajúcimi ustanoveniam dohovoru z roku 1990, ktorými je viazaná.

Vzťah Štrasburského a Varšavského dohovoru

(6) Strany tohto dohovoru, ktoré sú zároveň stranami dohovoru z roku 1990, od nadobudnutia jeho platnosti

- a) vo vzájomných vzťahoch uplatňujú ustanovenia tohto dohovoru,
- b) naďalej uplatňujú ustanovenia dohovoru z roku 1990 vo vzťahu k ostatným stranám uvedeného dohovoru, ale nie vo vzťahu k tomuto dohovoru.

Vzťah Varšavského dohovoru k iným medzinárodným záväzkom

■ Článok 52

- (1) Týmto dohovorom nie sú dotknuté práva ani záväzky strán vyplývajúce z medzinárodných mnohostranných dohovorov upravujúcich osobitné otázky.

(2) Strany tohto dohovoru môžu medzi sebou uzatvárať dvojstranné alebo mnohostranné dohody týkajúce sa záležitostí upravených týmto dohovorom na účely doplnenia alebo posilnenia jeho ustanovení alebo uľahčenia uplatňovania zásad v ňom obsiahnutých.

Vzťah k iným záväzkom

(3) Ak už dve alebo viaceré strany uzavreli dohodu alebo zmluvu, ktorej predmetom sú otázky upravené týmto dohovorom, alebo ak si už tieto strany inak upravili svoje vzťahy týkajúce sa týchto otázok, sú tieto strany oprávnené uplatňovať túto dohodu alebo zmluvu namiesto tohto dohovoru alebo primerane upraviť svoje vzťahy, ak to uľahčí medzinárodnú spoluprácu.

(4) Strany, ktoré sú členmi Európskej únie, uplatňujú vo svojich vzájomných vzťahoch predpisy Spoločenstva a Európskej únie, pokiaľ existujú predpisy Spoločenstva alebo Európskej únie upravujúce predmetné otázky, ktoré sú uplatniteľné na konkrétny prípad, bez toho, aby bol dotknutý účel tohto dohovoru a bez toho, aby bolo dotknuté jeho úplné uplatňovanie inými stranami.

Prínos Varšavského dohovoru

- Širší rozsah úpravy – zahŕňa aj financovanie terorizmu
- Obsahuje preventívne opatrenia
- Upravuje nové vyšetrovacie techniky
- Posun v oblasti kriminalizácie prania špinavých peňazí a pri konfiškáciách na základe poznatkov z hodnotení MONEYVAL
- Právne vymedzenie postavenia a úloh FIU

Prínos Varšavského dohovoru

- Jediný mnohostranný právny nástroj (záväzný) upravujúci spoluprácu FIU
- Otvorená medzinárodná zmluva
- Zlepšenie v oblasti medzinárodnej spolupráce
- Monitorovací mechanizmus
- Zodpovednosť právnických osôb
- Medzinárodná recidíva

Výhrady a vyhlásenia SR

- „a) V súlade s čl. 53 ods. 1 a čl. 24 ods. 3 Slovenská republika vyhlasuje, že čl. 24 ods. 2 sa použije len pri rešpektovaní jej ústavných zásad a základných zásad jej právneho poriadku.
- b) V súlade s čl. 53 ods. 1 a čl. 31 ods. 2 Slovenská republika vyhlasuje, že neprijíma postupy doručovania písomností uvedené v čl. 31 ods. 2 písm. a) a b).
- c) V súlade s čl. 33 ods. 1 Slovenská republika oznamuje, že ústrednými orgánmi sú Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (Župné námestie 13, 813 11 Bratislava) a Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (Štúrova 2, 812 85 Bratislava).

Výhrady a vyhlásenia

- d) V súlade s čl. 53 ods. 1 a čl. 35 ods. 1 Slovenská republika vyhlasuje, že príslušné orgány začnú konať na základe žiadosti cudzieho orgánu, ktorá im bola doručená telefaxom alebo inou elektronickou formou, ak nemajú pochybnosti o jej hodnovernosti a ak vec neznesie odklad. Originál žiadosti sa musí následne doručiť v lehote určenej dožiadaným orgánom, ak tento orgán od predloženia originálu žiadosti neupustí.
- e) V súlade s čl. 53 ods. 1 a čl. 35 ods. 3 Slovenská republika vyhlasuje, že si vyhradzuje právo, aby sa jej žiadosti a pripojené písomnosti k týmto žiadostiam zasielali s prekladom do slovenského jazyka. V naliehavých prípadoch možno žiadosti a pripojené písomnosti zasielať aj s prekladom do anglického jazyka.

Výhrady a vyhlásenia

- f) V súlade s čl. 53 ods. 1 a čl. 42 ods. 2 Slovenská republika vyhlasuje, že informácie alebo dôkazy poskytnuté podľa IV. kapitoly dohovoru nemôžu orgány dožadujúcej strany bez jej predchádzajúceho súhlasu použiť alebo zaslať na účely iného vyšetrovania alebo trestného konania ako toho, ktoré je uvedené v žiadosti.
- g) Slovenská republika v súlade s čl. 53 ods. 4 a čl. 3 ods. 4 dohovoru vyhlasuje, že neuplatňuje právo požadovať, aby vo vzťahu k závažným trestným činom alebo trestným činom podľa vnútroštátneho právneho poriadku páchatel preukázal pôvod údajných ziskov alebo iného majetku podliehajúceho konfiškácii.

Výhrady a vyhlásenia

- h) V súlade s čl. 46 ods. 13 Slovenská republika vyhlasuje, že finančnou spravodajskou jednotkou je Prezídium Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, Spravodajská jednotka finančnej polície (Račianska 45, 812 72 Bratislava).
- i) Slovenská republika si v súlade s čl. 53 ods. 2 vyhradzuje právo v plnom rozsahu neuplatňovať postup podľa čl. 7 ods. 2 písm. c).
- j) Slovenská republika si v súlade s čl. 53 ods. 2 a čl. 9 ods. 6 vyhradzuje právo pri odsúdení osoby za pranie špinavých peňazí presne stanoviť z akého predikatívneho trestného činu pochádzal majetok, ktorý je predmetom čl. 9 ods. 1 písm. a) alebo b).“

■

Varšavský dohovor – vybrané ustanovenia

- Definície
- Financovanie terorizmu (článok 2)
- Pranie špinavých peňazí (článok 9)
- Zodpovednosť právnických osôb (článok 10)
- Medzinárodná recidíva (článok 11)
- Ďalšie záväzky na vnútroštátnej úrovni

Postavenie a úlohy FIU

- Finančné spravodajské jednotky – definícia, účel
- Vnútroštátne postavenie a úlohy
- Medzinárodné postavenie FIU a úlohy
- Zákon 297/2008 Z.z. o boji proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti (najmä § 26 a nasl.)

Medzinárodná spolupráca

- Rozsah a princípy spolupráce
- Široké vnímanie, dôležitý je účel
- Bankové údaje
- Opatrenia zasahujúce do základných práv a slobôd
- Obsah žiadosti
- Dôvody odmietnutia
- Spontánne informácie
- Rozsah použitia dôkazov a informácií

Zaistenie a konfiškácia

- vnútroštátne požiadavky
- podmienky dohovoru
- praktické otázky
- najčastejšie problémy –
oobojstranná trestnosť
fiskálny charakter trestného činu

Riešenia?

- Vnútroštátne
- Na úrovni Konferencie zmluvných strán a Rady Európy
- Nezáväzná vysvetlenia ustanovení dohovoru, zmeny dohovoru?

Iné medzinárodné zmluvy?

- Dohovor OSN proti nedovolenému obchodovaniu s omamnými a psychotropnými látkami (Viedeň 20. decembra 1988, ozn.č. 462/1991 Zb.);
- Články 5-7 dohovoru sa dotýkajú úpravy právneho styku s cudzinou v trestných veciach (Piata časť Trestného poriadku).

Iné medzinárodné zmluvy?

- Dohovor OSN proti nadnárodnému organizovanému zločinu (New York 15. novembra 2000, ozn. č. 621/2003 Z.z.);
- Články 13 - 21 dohovoru sa dotýkajú úpravy právneho styku s cudzinou v trestných veciach (Piata časť Trestného poriadku).

Iné medzinárodné zmluvy?

- Dohovor o potlačovaní financovania terorizmu (9.december 1999)
- Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach (ozn. č. 550/1992 Zb.) s dvoma dodatkovými protokolmi
- MLA 2000+ Protokol 2001

Hodnotiaci mechanizmus a Konferencia zmluvných strán

- Článok 48 dohovoru
- Rokovací poriadok
- Spôsob hodnotenia – spravidla na základe dostupných a predložených dokumentov
- Hodnotitelia
- Prerokovanie, publikácia a follow – up
- Riešenie sporov

Hodnotiaci mechanizmus a Konferencia zmluvných strán

- Dotazník
- Hodnotenia
- Praktické prípady
- Implementácia dohovoru
- Rozširovanie povedomia
- Zmeny dohovoru

Poznanky z iných štátov

- Cyprus – pri prijímaní zákona, ktorým prevzali do právneho poriadku Varšavský dohovor, omylom vypadol odkaz na Štrasburský dohovor – predpokladá sa odstránenie do konca roka

Zmeny a doplnenia dohovoru

- Článok 54
- - upravuje aj zrýchlený postup
- - v súčasnosti sa uplatňuje zrýchlený postup vo vzťahu k doplneniu zoznamu kategórií trestných činov (aj daňové trestné činy)
- - ak bude prijatý – nadobudne platnosť koncom roka 2015

ĎAKUJEM ZA
POZORNOSŤ

Branislav.Bohacik@genpro.gov.sk

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
medzinárodný odbor

Štúrova 2

812 85 Bratislava

Tel.: +421-2-2083 7432

Fax: +421-2-2083 7401